

Юридичні науки

УДК 343.1

Повзик Євген Вікторович

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри кримінального процесу

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Povzyk Yevhen

PhD in Law,

Assistant of the Department of Criminal Procedure

Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: 0000-0002-5261-0973

Гриб Вікторія Олександрівна

студентка факультету адвокатури

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Hryb Viktoriia

Student of the Faculty of Advocacy

Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: 0009-0006-5334-4837

НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПРЕДМЕТНОЇ ПІДСЛІДНОСТІ

КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

CONSEQUENCES OF VIOLATION OF THE RULES OF SUBJECT

MATTER JURISDICTION OF CRIMINAL PROCEEDINGS

Анотація. Проблема порушення правил предметної підслідності в кримінальному провадженні в Україні стає дедалі актуальнішою, оскільки вона безпосередньо впливає на справедливість і законність кримінальних справ. Ігнорування встановлених норм, визначених Кримінально

процесуальним кодексом України (далі – КПК України), призводить до численних випадків, коли розслідування проводяться органами, які не мають відповідної компетенції. Це не лише ставить під сумнів результати досудового розслідування, але й загрожує правам та свободам громадян.

У даній статті розглядаються основні аспекти підслідності в кримінальному процесі, зокрема альтернативну та виключну підслідність, а також наслідки, які можуть виникнути внаслідок порушення цих правил. Висвітлення цих питань дозволить краще зрозуміти системні недоліки в застосуванні норм кримінального процесуального законодавства та необхідність їх удосконалення для забезпечення верховенства права в Україні.

Ключові слова: підслідність, органи досудового розслідування, досудове розслідування, юрисдикція, порушення прав особи, кримінальне провадження, недопустимість доказів.

Summary. The problem of violation of the rules of subject matter jurisdiction in criminal proceedings in Ukraine is becoming increasingly relevant, since it directly affects the fairness and legality of criminal cases. Ignoring the established rules set forth in the Criminal Procedure Code of Ukraine (hereinafter - the CPC of Ukraine) leads to numerous cases when investigations are conducted by bodies that do not have the relevant competence. This not only calls into question the results of the pre-trial investigation but also threatens the rights and freedoms of citizens.

This article examines the main aspects of jurisdiction in criminal proceedings, including alternative and exclusive jurisdiction, as well as the consequences that may arise from violation of these rules. Coverage of these issues will allow for a better understanding of the systemic shortcomings in the application of criminal procedure legislation and the need to improve them to ensure the rule of law in Ukraine.

Key words: *investigative jurisdiction, pre-trial investigation bodies, pre-trial investigation, jurisdiction, violation of human rights, criminal proceedings, inadmissibility of evidence.*

Постановка проблеми. Інститут підслідності у кримінальному провадженні є елементом, що складає основу ефективного виконання завдань, визначених статтею 2 Кримінального процесуального кодексу України. Його чітка правова регламентація сприяє належному виконанню функції обвинувачення в процесі досудового розслідування, підвищенню його продуктивності, усуненню дублювання роботи між органами досудового розслідування, а також запобігає участі у цьому процесі неналежних суб'єктів.

Актуальність дослідження питань визначення підслідності кримінальних проваджень прокурором, обумовлена тим, що до статті 216 КПК України з моменту прийняття КПК України у 2012 році було внесено значну кількість змін і доповнень. Це вказує на постійне вдосконалення правового регулювання цього інституту. Проте, попри це, на практиці й досі виникають проблеми, пов'язані з неправильним визначенням підслідності, її порушенням, що негативно впливає на ефективність кримінального процесу та створює ризики порушення прав учасників кримінального провадження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження проблематики підслідності кримінальних проваджень представлене роботами низки науковців. Вапнярчук В. В. у своїй праці "Щодо окремих питань підслідності, допустимості доказів та початку досудового розслідування" розглянув взаємозв'язок між порушенням правил підслідності та визнанням доказів недопустимими.

Важливий внесок у розуміння інституту підслідності зробили Погорецький М. А. та Гринюк В. О. у публікації "Визначення прокурором

підслідності кримінального провадження", детально проаналізувавши повноваження прокурора щодо визначення підслідності та стадії, на яких постає питання щодо підслідності у кримінальному провадженні. Дрозд В. Г. у своєму дослідженні зосереджується на питаннях тлумачення та систематизації правниками загальних положень досудового розслідування. Лужецька Т. І. у публікації "Інститут підслідності: ретроспективний погляд" пропонує історичний аналіз розвитку інституту підслідності.

Особливої уваги заслуговує дослідження І.А. Смоляка "Міжнародний досвід регулювання підслідності органів досудового розслідування", в якому автор аналізує практику Євросоюзу щодо вирішення колізійних ситуацій при конфлікті юрисдикцій між органами досудового розслідування країн-членів ЄС та обґрунтовує доцільність запровадження подібних механізмів в українському законодавстві.

Мета статті полягає в дослідженні основних аспектів підслідності, зокрема предметної, розмежування альтернативної та виключної підслідності кримінального провадження, а також наслідків, які виникають внаслідок порушення правил визначення територіальної підслідності, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України.

Виклад основного матеріалу. Проблема «ігнорування» правил підслідності, визначених в статті 216 Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України), наразі набирає неабиякої актуальності. Оскільки це призводить до ситуацій, коли розслідування на досудовій стадії проводиться органом, який не має компетенції розслідувати відповідну категорію кримінальних проваджень.

Кримінальний процесуальний кодекс України не оперує поняттям підслідності, а лише встановлює, які саме провадження (стосовно конкретних злочинів чи осіб) мають розслідуватися відповідними органами досудового розслідування. В доктрині кримінального процесу підслідність кримінальних проваджень визначається як закріплена законом сукупність

ознак, які дозволяють віднести конкретне провадження до юрисдикції певного органу досудового розслідування. Це сприяє належному та чіткому розподілу кримінальних проваджень між різними органами, відповідальними за досудове розслідування.

Кримінальний процесуальний кодекс України встановлює, що досудове розслідування проводиться відповідно до правил предметної (стаття 216 КПК України), територіальної (стаття 218 КПК України) та інстанційної підслідності (частина 5 статті 36 КПК України) [5].

Відповідно до статті 216 КПК України, визначено п'ять органів, які здійснюють досудове розслідування, а також надано перелік статей Особливої частини Кримінального кодексу України чи інших критеріїв, що розмежовують їхню компетенцію стосовно розслідування конкретних кримінальних правопорушень [5].

У свою чергу, стаття 218 КПК України регулює територіальний принцип проведення досудового розслідування. Згідно з цим, досудове розслідування проводиться слідчим того органу, в чийй юрисдикції перебуває місце, де було вчинено кримінальне правопорушення [5].

Згідно з ч. 5 ст. 36 КПК України, керівники Офісу Генерального прокурора або обласної прокуратури мають право своїм вмотивованим рішенням передавати здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення іншому органу досудового розслідування. Це може включати передачу до слідчого підрозділу вищого рівня в межах одного органу, якщо проведення розслідування є неефективним [5].

В науковому осередку акцентується на тому, що ймовірно законодавець, розподіляючи кримінальні правопорушення між різними органами досудового розслідування, виходив із припущення, що саме визначений орган найкраще здатний забезпечити якісне розслідування зазначених проваджень. Це обумовлено специфікою правопорушень, організаційним потенціалом органу, традиційною практикою, необхідністю

спеціалізації тощо. Однак на практиці часто зустрічається ситуація, коли керівники Офісу Генерального прокурора або обласної прокуратури визначають підслідність кримінального правопорушення за іншим органом розслідування, ніж це передбачено статтею 216 КПК України [4].

Досліджуючи дану проблему доцільно висвітлити суть альтернативної та виключної підслідності кримінального провадження, адже розуміння цих категорій важливе для правильного визначення органу, уповноваженого на проведення досудового розслідування.

Альтернативна підслідність визначається за тим органом, яким першим було розпочато досудове розслідування. Відповідно, саме цей орган досудового розслідування надалі здійснюватиме подальше розслідування.

Згідно з правилами виключної (імперативної) підслідності орган, який здійснюватиме досудове слідство, визначається рішенням відповідного прокурора. КПК України закріплює трактування «крім тих, які віднесені до підслідності інших органів досудового розслідування». Це і визначає виключний характер предметної підслідності органів досудового розслідування.

У кримінальному провадженні питання визначення підслідності зазвичай постає під час досудового розслідування на різних його стадіях. Водночас воно може виникати і на судових етапах процесу, зокрема при розгляді питання про допустимість доказів, отриманих у ході досудового розслідування з порушенням правил підслідності [7, с. 63].

Питання щодо визначення підслідності постає не під час подання заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення та його реєстрації, а лише після внесення відповідних даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань [7, с. 63].

Відомості до ЄРДР можуть вноситися як слідчим органу досудового розслідування, що отримав заяву про кримінальне правопорушення і зареєстрував її у відомчому обліку, так і прокурором [7, с. 64].

Касаційний кримінальний суд Верховного Суду зазначає, що Кримінальний процесуальний кодекс України не встановлює обов’язкової вимоги дотримання правил підслідності при внесенні даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань. У статті 214 КПК України також не передбачено можливості відмовити у внесенні таких відомостей через те, що кримінальне правопорушення не належить до підслідності певного органу досудового розслідування [8].

Згідно зі статтею 218 КПК України керівник органу прокуратури, після ознайомлення зі змістом повідомлення та встановлення факту, що слідчий розслідує кримінальне правопорушення, яке не входить до його підслідності, ухвалює постанову про визначення підслідності [5].. У цій постанові вказуються такі відомості:

- обставини кримінального провадження,
- орган досудового розслідування, до підслідності якого згідно зі статтею 216 КПК України належить розслідування даного правопорушення,
- місце проведення досудового розслідування та слідчий підрозділ, відповідальний за його здійснення.

Така постанова може бути винесена і прокурором – процесуальним керівником кримінального провадження, за умови якщо ці обставини стануть йому відомі пізніше, вже після його призначення.

Цю проблему вирішує саме прокурор, оскільки він має виключні повноваження визначати підслідність і передавати матеріали досудового розслідування відповідно до статті 216 КПК України. Як володілець інформації, яка опрацьовується в Єдиному державному реєстрі досудових розслідувань, прокурор володіє загальним баченням ситуації та зобов'язаний своєчасно реагувати, запобігаючи перевищенню повноважень з боку підпорядкованих йому осіб, які займаються розслідуванням кримінальних правопорушень, що виходять за межі їхньої компетенції [2].

Окрім того має значення оскарження стороною захисту процесуальних рішень органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді. Внаслідок порушення правил предметної підслідності органами досудового розслідування виникають ситуації, коли захисники змушені звертатися з оскарженням до неналежного суду. Наприклад, до місцевого загального суду замість Вищого антикорупційного суду України, коли вчинене кримінальне правопорушення розслідується Службою Безпеки України, а за правилами предметної підслідності належним органом досудового розслідування є Національне антикорупційне бюро України. Також сторона захисту має можливість оскаржувати рішення слідчого судді під час досудового провадження, посилаючись на прийняття рішення неналежним слідчим суддею внаслідок порушення правил предметної підслідності органами досудового розслідування.

Детальної уваги потребують наслідки порушення правил підслідності в кримінальному провадженні. Уявляється, є два найвагоміших наслідки, ігнорування судами яких призводить до порушення прав і свобод людини.

1. **Недопустимість доказів.** Відповідно до частини першої статті 86 Кримінального процесуального кодексу України, доказ вважається допустимим, якщо він отриманий у порядку, визначеному цим Кодексом [5; 1, с. 110-111].

Недопустимими визнаються докази, здобуті після початку кримінального провадження шляхом використання органами досудового розслідування або прокуратури своїх повноважень, які не передбачені цим Кодексом, у рамках забезпечення досудового розслідування кримінальних правопорушень (пункт 2 частини третьої статті 87 КПК України) [6].

Конституційний Суд України у своєму рішенні № 12-рп/2011 від 20 жовтня 2011 року, ухваленому за конституційним поданням Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 62 Конституції України, розтлумачив, що обвинувачення у вчиненні злочину не

може базуватися на фактичних даних, отриманих незаконним шляхом. Зокрема, йдеться про дані, здобуті з порушенням конституційних прав і свобод людини і громадянина, із недотриманням встановленого законом порядку, засобів та джерел отримання інформації, за участю неуповноважених осіб та в інших подібних випадках [10].

Таким чином, одним із традиційних критеріїв допустимості доказів вважається їх отримання уповноваженою особою або належним суб'єктом.

Як приклад з практики, постановою Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 24 травня 2021 року у справі № 640/5023/19 визначено, що однозначне порушення правил підслідності тягне за собою визнання всіх доказів, отриманих за час порушення, недійсними [9].

«Наслідком недотримання належної правової процедури як складового елементу принципу верховенства права є визнання доказів, одержаних в ході досудового розслідування недопустимими на підставі ст. 86, ст. 87 ч. 3 п. 2 КПК України як таких, що зібрані (отримані) неуповноваженими особами (органом) у конкретному кримінальному провадженні, з порушенням встановленого законом порядку.»

Проведення розслідувань органами досудового розслідування з порушенням правил предметної підслідності є також підставою для повернення обвинувального акта прокурору у кримінальному провадженні. Наприклад, 22 червня 2017 року Комунарський районний суд міста Запоріжжя повернув обвинувальний акт, складений прокурором у кримінальному провадженні. Причиною стало те, що розслідування, яке підпадало під юрисдикцію органів досудового розслідування Національного антикорупційного бюро України, було проведене слідчим Національної поліції під керівництвом прокурора загальної прокуратури, а не Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Суддя у своєму рішенні зазначив, що порушення вимог КПК України позбавляють отримані докази

юридичної сили, роблячи їх недопустимими. Такі докази не можуть бути використані для обґрунтування підозри чи обвинувачення, а також як підстава для доведення інших важливих обставин у справі. Це стало однією з ключових причин повернення обвинувального акта, а усі докази, здобуті неналежним суб'єктом досудового розслідування, були визнані судом неприйнятними [12].

2. Забезпечення належного правосуддя. Якщо орган досудового слідства не дотримується правил предметної підслідності, це може призвести до того, що справа буде передана до суду неналежної юрисдикції. Забезпечення дотримання правил підслідності і підсудності є критично важливим для належного функціонування правової системи. Вони забезпечують справедливість і законність у процесі розслідування та судового розгляду, а також захищають права учасників процесу. Взаємозв'язок між цими поняттями підкреслює необхідність чіткого дотримання процедурних норм для досягнення ефективності та справедливості в кримінальному процесуальному праві.

У випадку якщо неналежний суд першої інстанції при розгляді справи по суті прийняв рішення про задоволення клопотання прокурора, попри порушення правил підслідності - при перегляді справи судами вищої інстанції за поданням апеляційної скарги сторони захисту з вказівкою на невідповідність норм КПК України, єдиним законним рішенням є скасування рішення суду першої інстанції. Однією з підстав для скасування або зміни судового рішення при розгляді справи в суді апеляційної інстанції є істотне порушення вимог кримінального процесуального закону. Якщо неналежний суд першої інстанції розгляне відповідне клопотання прокурора, то це є порушенням положень ч. 1 ст. 21, ст. 33 КПК України та ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а саме порушення вимоги «судом, встановленим законом». Наприклад, якщо органом досудового розслідування у кримінальному провадженні є

Національна поліція, а належним органом має бути Національне антикорупційне бюро України – справу розглядає загальний суд першої інстанції замість Вищого антикорупційного суду України. Якщо на стадії досудового розслідування слідчий суддя неналежного суду першої інстанції ухвалює рішення, то це є порушенням процесуальних норм і може призвести до скасування рішення слідчого судді суду першої інстанції через його ухвалення неналежним судом.

Випадки порушення правил предметної підслідності кримінального провадження й пов’язані з нею наслідки відомі й у міжнародній практиці. Яскравим прикладом вирішення ситуацій, що виникають у разі конфлікту юрисдикцій між органами досудового розслідування на міжнародному рівні є саме діяльність Євроюсту.

Євроюст сприяє та координує розслідування і судові переслідування між компетентними органами держав-членів, водночас зміцнюючи співпрацю між ними. Особливу увагу приділяє підтримці виконання міжнародної взаємної правової допомоги і реалізації запитів щодо екстрадиції.

В національному законодавстві подібні конфлікти юрисдикцій або спори про підслідність, згідно з абзацом 1 частини 3 статті 218 КПК України, вирішує керівник органу прокуратури вищого рівня. Однак, варто зауважити, що надання таких повноважень виключно керівникам вищого рівня значно послаблює ефективність цього процесу. Зіставляючи обсяг їх обов’язків, обмежену кількість посад із загальною кількістю кримінальних проваджень, включаючи ті, де виникають спори про підслідність, стає очевидним, що проблема фактично залишається невирішеною [11, с. 166].

Більше того, враховуючи визначення терміну «спір», який вказує на розбіжності між декількома органами досудового розслідування та передбачає певний порядок вирішення таких конфліктів, виявляє відсутність чіткого механізму регулювання спорів про підслідність у чинному

законодавстві. Процедура вирішення випадків порушення правил предметної підслідності повинна бути деталізованою, оскільки це відповідає принципу верховенства права як основоположному компоненту концепції «справедливого розгляду кримінальної справи» у розумінні пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

На думку окремих науковців, які досліджують міжнародний досвід регулювання підслідності в кримінальному провадженні, в Україні є потреба у наділенні відповідними повноваженнями уповноважену особу, яка є незалежною від сторони обвинувачення в кримінальному провадженні. Таким чином, доцільно передати ці повноваження слідчим суддям, що забезпечить ефективний судовий контроль за процесом досудового розслідування [11, с. 166].

М. А. Погорецький та С. Г. Волкотруб також вважають доречним розширення сфери судового контролю. Вони пояснюють це тим, що випадки, коли підозрювані або їх захисники у ході підготовчого провадження чи судового розгляду подають клопотання щодо необґрунтованого визначення прокурором підслідності кримінального провадження доволі часто зустрічаються у правозастосовній практиці [3, с. 139].

Схожу ідею висловлює О. Ю. Татаров. Аналізуючи недоліки імперативного підходу до визначення підслідності прокурором, він пропонує закріпити в законодавстві можливість оскарження подібних постанов слідчому судді. Такий крок, на думку автора, дозволив би уникнути порушень правил підслідності. У разі ж скасування слідчим суддею постанови прокурора докази, здобуті в ході розслідування, проведеного неуповноваженим органом, повинні визнаватися недопустимими [3, с. 139].

Одним із запропонованих науковцями механізмів забезпечення дотримання правил підслідності, визначених КПК України, є надання відповідних повноважень незалежному суб’єкту — слідчому судді — ще на етапі досудового розслідування, до початку розгляду справи по суті [3, с. 139].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проблема ігнорування правил підслідності в Україні стає дедалі актуальнішою, оскільки вона безпосередньо впливає на справедливість та законність кримінальних проваджень. Часті випадки, коли досудове розслідування проводиться органами, які не мають відповідної компетенції, свідчать про системні недоліки у застосуванні Кримінально процесуального кодексу України.

Дотримання правил предметної, територіальної та інстанційної підслідності є критично важливим для належного функціонування правової системи. Вони забезпечують чіткий розподіл обов'язків між органами досудового розслідування, що, в свою чергу, сприяє ефективному та якісному розслідуванню кримінальних правопорушень.

Практика національних судів України підтверджує, що здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні, зокрема проведення окремих слідчих (розшукових) дій чи заходів забезпечення, органом, який за процесуальним законодавством не має на це компетенції, суперечить принципам законності під час кримінального провадження і ускладнює виконання його основних завдань.

Порівняльний аналіз вітчизняної практики з міжнародним досвідом, зокрема діяльністю Євроюсту, показав необхідність удосконалення механізмів вирішення спорів про підслідність. Відсутність чіткого механізму регулювання таких спорів у чинному законодавстві створює необхідність у деталізації процедур вирішення ситуацій із порушеннями правил підслідності на стадії досудового розслідування.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка механізмів судового контролю за дотриманням правил підслідності, вдосконалення критеріїв розмежування альтернативної та виключної підслідності, а також імплементація міжнародного досвіду вирішення спорів про підслідність у вітчизняне законодавство. Лише за таких умов можна сподіватися на справедливий і законний розгляд кримінальних справ в Україні, що в свою чергу зміцнить довіру громадськості до правової системи.

Література

1. Вапнярчук В. В. Щодо окремих питань підслідності, допустимості доказів та початку досудового розслідування. *Право та державне управління*. Запоріжжя, 2017. №1 (26). С. 107-115.
2. Гевко В.В. Проблеми правового становища деяких суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності у стадії попереднього розслідування. К., 1998.
3. Городецька М. С. Щодо розподілу підслідності на досудовому розслідуванні. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 2 (79). С. 136–143.
4. Дрозд В. Г. Наукові підходи до тлумачення та систематизації загальних положень досудового розслідування. *Актуальні питання кримінального процесу, криміналістики та судової експертизи: матеріали міжвідом. наук.практ. конф.* (Київ, 24 листоп. 2017 р.) : у 2 ч. / [редкол.: В. В. Черней, С. С. Чернявський, Л. Д. Удалова та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. Ч. 1.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88.

6. Лужецька Т. І. Інститут підслідності: ретроспективний погляд. *Юридичний науковий електронний журнал*. Запоріжжя, 2021. № 3. С. 329-333.

7. Погорецький М. А., Гринюк В. О. Визначення прокурором підслідності кримінального провадження. *Вісник кримінального судочинства*. 2016 № 3. С. 60-68.

8. Постанова Колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального у складі Верховного Суду України від 06.07.2022 у справі № 454/2576/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105218405> (дата звернення: 31.05.2025).

9. Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 24.05.2021 у справі № 640/5023/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97286253> (дата звернення: 31.05.2025).

10. Рішення Конституційного Суду України від 20.10.2011 у справі № N 12-пп/2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-11#Text> (дата звернення: 31.05.2025).

11. Смоляк І. А. Міжнародний досвід регулювання підслідності органів досудового розслідування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2024. С. 163-167.

12. Ухвала Комунарського районного суду м. Запоріжжя від 22 червня 2017 року у справі № 323/665/17, провадження № 1-кп/333/370/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71134958> (дата звернення: 31.05.2025).

References

1. Vapniarchuk V. V. Shchodo okremykh pytan pidslidnosti, dopustymosti dokaziv ta pochatku dosudovoho rozsliduvannia. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. Zaporizhzhia, 2017. №1 (26). S. 107-115.

2. Hevko V.V. Problemy pravovoho stanovyscha deiakyykh subiektiv kryminalno-protsesualnoi diialnosti u stadii poperednoho rozsliduvannia. K., 1998.

3. Horodetska M. S. Shchodo rozpodilu pidslidnosti na dosudovomu rozsliduvanni. *Pravovyi chasopys Donbasu*. 2022. № 2 (79). S. 136–143.

4. Drozd V. H. Naukovi pidkhody do tlumachennia ta systematyzatsii zahalnykh polozhen dosudovoho rozsliduvannia. Aktualni pytannia kryminalnoho protsesu, kryminalistyky ta sudovoi ekspertyzy: materialy mizhvidom. nauk.prakt. konf. (Kyiv, 24 lystop. 2017 r.) : u 2 ch. / [redkol.: V. V. Cherniei, S. S. Cherniavskyi, L. D. Udalova ta in.]. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, 2017. Ch. 1.

5. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13 kvitnia 2012 roku № 4651-VI. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2013. № 9-10, 11-12, 13. St. 88.

6. Luzhetska T. I. Instytut pidslidnosti: retrospektyvnyi pohliad. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. Zaporizhzhia, 2021. № 3. S. 329-333.

7. Pohoretskyi M. A., Hryniuk V. O. Vyznachennia prokurorom pidslidnosti kryminalnoho provadzhennia. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva*. 2016 № 3. S. 60-68.

8. Postanova Kolehii suddiv Tretoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho u skladi Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 06.07.2022 u spravi № 454/2576/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105218405> (access date: 31.05.2025).

9. Postanova Ob`iednanoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu vid 24.05.2021 u spravi № 640/5023/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97286253> (access date: 31.05.2025).

10. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 20.10.2011 u spravi № N 12-rp/2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-11#Text> (access date: 31.05.2025).

11. Smoliak I. A. Mizhnarodnyi dosvid rehuliuвання pidslidnosti orhaniv dosudovoho rozsliduvannya. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. 2024. S. 163-167.

12. Ukhvala Komunarskoho raionnoho sudu m. Zaporizhzhia vid 22 chervnia 2017 roku u spravi № 323/665/17, provadzhennia № 1-kp/333/370/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71134958> (access date: 31.05.2025).